

Październik 2021

Zmiany w przepisach o opóźnieniach w transakcjach handlowych od 2022 roku

Z dniem 1 stycznia 2022 roku kończy się okres przejściowy stosowania podwyższonego limitu dopuszczalnych opóźnień w transakcjach handlowych na gruncie ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 424; dalej: „Ustawa”). Zmiana limitu z 5 mln PLN do 2 mln PLN skutkować może większą liczbą wszczynanych postępowań oraz wyższymi sankcjami.

Kary administracyjne związane z przekroczeniem limitów opóźnień wymierzone są przez Prezesa UOKiK, który identyfikuje podmioty dopuszczające się opóźnień, m.in. na podstawie składanych sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty. Nowelizacja przepisów rozszerzyła katalog podmiotów zobowiązanych do składania sprawozdań o spółki nieruchomościowe.

Zakaz nadmiernego opóźniania się

Od 1 stycznia 2020 roku w życie wszedł art. 13b Ustawy, ustanawiający zakaz nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez podmioty niebędące podmiotami publicznymi. Przez nadmierne opóźnianie rozumie się sytuację, gdy suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie w okresie 3 kolejnych miesięcy przez dany podmiot wynosi co najmniej 2 mln PLN. W przepisie przejściowym limit ten jednak podniesiono przez

pierwsze 2 lata obowiązywania Ustawy (2020-2021) do wysokości 5 mln PLN.

Dotychczasowa praktyka UOKiK wskazuje na niekorzystną dla podatników interpretację polegającą na sumowaniu kwot opóźnionych płatności w całości przez okres 3 kolejnych miesięcy, niezależnie od czasu trwania opóźnienia. W związku z powyższym, od 1 stycznia 2020 roku jeżeli podmiot wykaze opóźnienie w płatności w każdym kolejnym miesiącu na kwotę ok. 667.000 PLN (lub więcej) przez chociażby jeden dzień, to limit 2 mln PLN za 3 miesiące ($3 \times 667.000 = 2.001.000$ PLN) będzie przekroczony.

Materialna zmiana definicji nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych niesie ze sobą daleko idące skutki. Ustawa przewiduje bowiem, iż wobec podmiotów dopuszczających się wskazanych opóźnień Prezes UOKiK może wszczynać postępowania administracyjne, które w efekcie kończą się wymierzeniem właściwej kary administracyjnej w drodze decyzji, a w praktyce wiążą się również z daleko idącymi dolegliwościami.

Kary za opóźnianie się

Wysokość kary ustalana jest w oparciu o szereg wskaźników związanych z danymi szczegółowymi dotyczącymi opóźnień, w tym: liczby dni opóźnienia, wysokości kwoty i wysokości naliczonych do dnia wydania decyzji odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. Ustawa przewiduje

trzy możliwości uniknięcia sankcji poprzez odstąpienie od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej:

- jeżeli wartość niespełnionych lub spełnionych po terminie przez stronę postępowania świadczeń pieniężnych jest równa, lub mniejsza od wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych, lub otrzymanych po terminie przez tę stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem;
- jeżeli do nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych doszło na skutek działania siły wyższej;
- w uzasadnionych przypadkach (fakultatywnie: „Prezes Urzędu może odstąpić”).

Dotychczasowe doświadczenia pokazują, iż organy bardzo precyzyjnie weryfikują powyższe przesłanki i akceptują jedynie precyzyjnie skorelowane dane potwierdzające związek między przyczyną opóźnienia, a samym opóźnieniem.

W innych przypadkach ustawodawca dopuścił możliwość obniżenia kar o 20 proc. i 10 proc., jedynie w razie spełnienia stosunkowo rygorystycznych warunków przed wszczęciem lub wkrótce po wszczęciu postępowania przez Prezesa UOKiK. Nie chroni to jednak przed samym wszczęciem postępowania.

Praktyka wszczętych postępowań

Wedle danych UOKiK obecnie w toku znajduje się ponad sto postępowań, z których część trwa

już znacznie ponad rok. Wynikać to może z faktu, iż UOKiK w toku spraw wymaga nie tylko przedstawienia wyjaśnień, lecz również kompleksowych danych za całe badane okresy wedle indywidualnie ustalanego formatu i klasyfikacji. Niezależnie od wymierzonej kary już samo postępowanie wiązać się może ze znacznym zaangażowaniem osobowym w przygotowanie właściwych danych i wypełnienie nałożonych zobowiązań. Zwłaszcza gdy podmiot nie posiada danych z informatyzowanych wedle wszystkich elementów wymaganych przez UOKiK.

W tym kontekście warto wskazać, że w większości przypadków sankcją wyższą od samej kary za opóźnienia, może być kara za nieudzielenie właściwych informacji w ramach prowadzonego postępowania – jest to kara do wysokości 5 proc. przychodu z zeszłego roku do maksymalnej wysokości 50 mln EUR (ok. 230 mln PLN).

Co więcej prowadzone postępowanie doprowadzić może również do wymierzenia dodatkowych sankcji, np. za brak stosowania właściwej klauzuli o statusie dużego przedsiębiorcy w ramach badanych w postępowaniu umów handlowych. Za opisane naruszenie grozi każdorazowo (jednostkowo) kara grzywny do 5.000 PLN.

W związku z powyższym z perspektywy przedsiębiorców sama podstawowa kara administracyjna może być mniej dotkliwa niż całość prac związanych z udziałem w postępowaniu oraz kar towarzyszących wymierzonych w wyniku jego wszczęcia.

Poszerzenie katalogu podmiotów zobowiązanych do raportowania

Instrumentem pozwalającym Prezesowi UOKiK precyzyjniej identyfikować podmioty dopuszczające się opóźnień są wprowadzone również od 2020 roku sprawozdania

o stosowanych terminach zapłaty. Podmiotami zobowiązanymi do ich składania są obecnie nie tylko podatkowe grupy kapitałowe i podatnicy z przychodami przekraczającymi w poprzednim roku podatkowym kwotę 50 mln EUR, ale również, po raz pierwszy spółki, nieruchomościowe.

Spółką nieruchomościową jest podmiot inny niż osoba fizyczna, obowiązany do sporządzania bilansu na podstawie przepisów o rachunkowości, w którym:

- w przypadku podmiotów rozpoczynających działalność:
  - a) dla podatników CIT (łącznie):

- i. na pierwszy dzień roku podatkowego co najmniej 50 proc. wartości rynkowej aktywów, bezpośrednio lub pośrednio, stanowiła wartość rynkowa nieruchomości położonych w Polsce lub praw do takich nieruchomości;

- ii. wartość ww. aktywów przekracza 10 mln PLN.

- b) dla nie-podatników CIT (łącznie):

- i. na pierwszy dzień roku obrotowego co najmniej 50 proc. wartości rynkowej aktywów, bezpośrednio lub pośrednio, stanowiła wartość rynkowa nieruchomości położonych w Polsce lub praw do takich nieruchomości;

- ii. wartość ww. aktywów przekracza 10 mln PLN.

- w przypadku podmiotów już prowadzących działalność:

- a) dla podatników CIT (łącznie):

- i. wartość bilansowa aktywów nieruchomościowych na ostatni dzień roku poprzedzającego rok podatkowy stanowi co najmniej 50 proc. całości aktywów;

- ii. wartość ww. aktywów przekracza 10 mln PLN;

- iii. w roku poprzedzającym rok podatkowy co najmniej 60 proc. przychodów uzyskano z najmu, podnajmu, leasingu, dzierżawy, poddzierżawy i innych umów o podobnym charakterze dotyczących nieruchomości lub z umów przeniesienia własności, których przedmiotem są nieruchomości lub prawa do nieruchomości, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy o CIT oraz z tytułu udziałów w innych spółkach nieruchomościowych.

- b) dla nie-podatników CIT (łącznie):

- i. wartość bilansowa aktywów nieruchomościowych na ostatni dzień roku poprzedzającego rok obrotowy stanowi co najmniej 50 proc. całości aktywów;

- ii. wartość ww. aktywów przekracza 10 mln PLN;

- iii. w roku poprzedzającym rok obrotowy co najmniej 60 proc. przychodów ujętych w wyniku finansowym netto uzyskano z najmu, podnajmu, leasingu, dzierżawy, poddzierżawy i innych umów o podobnym charakterze dotyczących nieruchomości lub z umów przeniesienia własności, których przedmiotem są nieruchomości, min prawa do nieruchomości, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy o CIT oraz z tytułu udziałów w innych spółkach nieruchomościowych.

Oznacza to, że w praktyce również niewielkie podmioty mogą być zobowiązane do składania sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty i publicznego ujawniania praktyk płatniczych.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy.

Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji.

Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2021 KPMG Tax M.Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Co więcej, zdarza się że w czasie kontroli danego podmiotu organy weryfikują również praktyki stosowane przez jego kontrahentów i wzywają ich do składania wyjaśnień. Powoduje to, że nie tylko podmioty zobowiązane do raportowania mogą zostać zidentyfikowane jako dopuszczające się naruszeń Ustawy.

Obowiązek składania sprawozdań należy wykonać każdorazowo do 31 stycznia każdego roku kalendarzowego. W związku z faktem:

- zmniejszenia limitu dopuszczalnych opóźnień z 5 mln PLN do 2 mln PLN w okresie 3 miesięcy;
- niekorzystnej praktyki UOKiK w zakresie sumowania wszystkich płatności opóźnionych w badanym okresie niezależnie od czasu ich trwania;
- zwiększenia ilości i znaczenia postępowań w sprawach nadmiernych opóźnień;
- rozszerzenia katalogu podmiotów zobowiązanych do składania sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty;

- oceniamy, iż bardzo prawdopodobne jest dalsze wzmoczenie aktywności UOKiK, wiążące się z wszczynaniem długotrwałych postępowań i wymierzaniem kar administracyjnych.

Wsparcie KPMG

W związku z powyższym KPMG oferuje kompleksowe wsparcie w obszarze zatorów płatniczych pomagające zmniejszyć ryzyko wszczęcia postępowania i zabezpieczyć interesy podmiotu, polegające na:

- ocenie istnienia obowiązku składania sprawozdania o stosowanych terminach zapłaty i wsparcia w przygotowaniu właściwych danych do raportowania;
- analizie wiążących dany podmiot umów gospodarczych m.in. w zakresie istniejących oświadczeń, terminów zapłaty, metodologii ustalania wymagalności;
- wprowadzenia instrumentów pozwalających na wydłużenie terminów zapłaty w ramach maksymalnych ram ustawowych przy uwzględnieniu specyfiki prowadzonej działalności;

- sporządzeniu lub modyfikacji umów handlowych w sposób zapewniający zgodność z regulacjami;
- utworzeniu procedur płatności pozwalających na dokonywanie płatności w ustawowych terminach;
- przygotowaniu opinii prawnych w obszarze oceny stosowanych przez podmiot rozwiązań;
- innych usługach w powyższym zakresie, dostosowanych do potrzeb i charakteru działalności.

Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółami dotyczącymi tematyki przeciwdziałania opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz naszym wsparciem w powyższym zakresie, prosimy o kontakt.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy.

Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji.

Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2021 KPMG Tax M.Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Biura KPMG

Warszawa

ul. Inflancka 4a
00-189 Warszawa
Tel. : +48 22 528 11 00
Faks: +48 22 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk
Tel. : +48 58 772 95 00
Faks: +48 58 772 95 01
gdansk@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
Tel. : +48 12 424 94 00
Faks: +48 12 424 94 01
krakow@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice
Tel. : +48 32 778 88 00
Faks: +48 32 778 88 10
katowice@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
Tel. : +48 61 845 46 00
Faks: +48 61 845 46 01
poznan@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź
Tel. : +48 42 232 77 00
Faks: +48 42 232 77 01
lodz@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław
Tel. : +48 71 370 49 00
Faks: +48 71 370 49 01
wroclaw@kpmg.pl

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy. Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji. Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2021 KPMG Tax M.Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.